

Spomen galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju: knjižnični i galerijski fond

---

Kljajić, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:631956>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Odsjek za informacijske znanosti

Ana Kljajić

**Spomen galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju: knjižnični i galerijski
fond**

Završni rad

Mentor: doc. dr. sc. Marija Erl Šafar

Osijek, 2023.

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Odsjek za informacijske znanosti

Preddiplomski studij informatologije

Ana Kljajić

**Spomen galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju: knjižnični i galerijski
fond**

Završni rad

Društvene znanosti, informacijske i komunikacijske znanosti, informacijski sustavi
i informatologija

Mentor: doc. dr. sc. Marija Erl Šafar

Osijek, 2023.

IZJAVA

Izjavljujem s punom materijalnom i moralnom odgovornošću da sam ovaj rad samostalno napisao/napisala te da u njemu nema kopiranih ili prepisanih dijelova teksta tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s navođenjem izvora odakle su preneseni.

Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da sam suglasan/suglasna da Filozofski fakultet u Osijeku trajno pohrani i javno objavi ovaj moj rad u internetskoj bazi završnih i diplomskih radova knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku, knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

U Osijeku, 13. travnja 2023.

Ana Kljajić, 0122228922

Ime i prezime studenta, JMBAG

Sažetak

U radu se govori o neraskidivim vezama najvećeg hrvatskog kipara svjetskog glasa i mjesta Vrpolja u kojemu je Ivan Meštrović rođen. Njemu u čast mještani su izgradili Spomen galeriju koja je u Vrpolju svečano otvorena 1972. godine, a Spomen galerija Ivana Meštrovića na ovom prostoru uspješno djeluje sve do danas. Stalni postav u galeriji godišnje posjeti oko 2500 posjetitelja. Osim postava u galeriji djela iz zbirke izložena su u vanjskom prostoru ispred Galerije te u župnoj crkvi Rođenja sv. Ivana Krstitelja. U prostoru galerijske knjižnice koja posjeduje mali knjižni fond čuvaju se primjerci knjižne građe koja svjedoči o mnogim povijesnim događajima značajnima za Vrpolje, a isto tako se čuva građa koja će ostati u nasljedstvo mlađim naraštajima kako bi naučili o tradiciji i kulturi njihovog mjesta. Meštrović je svoju nadarenost projicirao na razna polja umjetnosti i književnosti pa se tako u knjižnici mogu pronaći i njegova autorska djela te djela o njemu i zbirke drugih autora. U suradnji s drugim institucijama i društvima organiziraju se različiti programi i radionice, a za svaki takav događaj tiskaju se plakati i pozivnice. Osnovna škola u Vrpolju nosi ime Ivan Meštrović, a njeni učenici su stalni posjetitelji i sudionici kreativnih radionica u kojima su sami kreatori djela nerijetko izloženih u galerijskom prostoru.

Ključne riječi: Spomen galerija, Ivan Meštrović, Vrpolje, galerijski fond, knjižnični fond, kiparska djela

Sadržaj

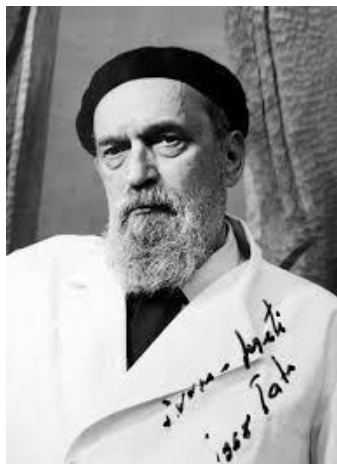
1. Uvod.....	1
2. Ivan Meštrović: kratka biografija (život i djelo).....	2
3. Povijest ustanove	3
4. Knjižnični fond	4
5. Galerijski fond	6
5.1. Zbirka radova Ivana Meštrovića i Likovna zbirka.....	7
6. Meštrovićeve skulpture u stalnom postavu.....	10
7 . Investicije, oprema i zaštita muzejske građe.....	13
8. Usluge i programi Spomen galerije Ivana Meštrovića	15
9. Zaključak.....	16
Literatura.....	17

1. Uvod

U prvom poglavlju rada je opisan događaj rođenja Ivana Meštrovića, najpoznatijeg hrvatskog kipara prve polovice 20. stoljeća, te kako ovim događajem Vrpolje postaje mjesto rođenja jednog od najpriznatijih svjetskih kipara, a mještani godinama kasnije imaju priliku i čast tu činjenicu iskoristiti te stvoriti kulturnu ustanovu po kojoj je danas Vrpolje najpoznatije. U drugom poglavlju Kroz povijesni kontekst objašnjen je osnutak Spomen galerije Ivana Meštrovića, popraćen dugogodišnji rad, a na kraju analizirani ishodi istoga. Osim galerijskog fonda vrlo je značajan knjižnični fond. U četvrtom poglavlju rada opisan je knjižnični fond u kojem se nalaze jedinice knjižne građe koje su od velikog značaja za buduće generacije. Istaknuta je njihova vrijednost koja nije samo literarna ili umjetnička nego su i izvor informacija koje nam nažalost današnji mještani ne mogu prepričati iz “prve ruke”. Nalaze se tu važni događaji, fotografije mjesta te pojedinci koji su djelovali na ovom području i pokrenuli čitavu ideju o kulturno-umjetničkom društvu i muzeju „Ivan Meštrović”. U pismohrani galerije trenutno se nalaze pisma iz arhiva vrpoljačkog župnog ureda koja su predstavljena u nastavku rada te su ista priložena u radu. Crkva sv. Ivana Krstitelja u kojoj je slavni kipar kršten, danas čini simbiozu sa Spomen galerijom. Interijer i eksterijer ove simbioze ne krasi samo Meštrovićeva djela, nego i djela drugih umjetnika vezana uz njegov život i djelo koja su prikazana u petom poglavlju ovog rada. Nezaobilazna je Hrvatska čitaonica u Vrpolju koja, iako se naziva čitaonicom, od početka rada ima određeni knjižni fond, te upotpunjava priču o Galeriji i Crkvi. Ovaj rad kronološkim slijedom objašnjava razvoj Spomen galerije i pristizanje galerijskog fonda, koji se kao što je prethodno navedeno ne sastoji samo od Meštrovićevih djela koja su dio stalne postave, nego i od djela drugih autora povezanih s Ivanom Meštrovićem. Nadalje su navedene razne mogućnosti i neke nepravilnosti koje se u budućnosti mogu ispraviti i poboljšati. Trenutno su neke investicije već realizirane, a mnoge su tu samo kao mogućnost za poboljšanje kvalitete usluga Spomen galerije o kojima se govori u sedmom poglavlju. U osmom poglavlju je opisana suradnja s Osnovnom školom, koja je jedna od značajnijih ne samo zato što i škola nosi ime našeg kipara, nego zato što su učenici najaktivniji posjetitelji, a ustaljen je revirzibilan odnos osnovnoškolaca i ove ustanove koji traje već generacijama.

2. Ivan Meštrović: kratka biografija (život i djelo)

Ivan Meštrović rođen je od oca Mate Meštrovića i majke Marte Meštrović iz loze Gabrilovića 15. Kolovoza 1883. godine u Vrpolju. Kršten je u Župnoj crkvi Rođenja sv. Ivana Krstitelja 16. kolovoza 1883. Meštrovićevo rođenje u Vrpolju nije slučajnost. Njegovi roditelji su mjesecima prije njegova rođenja došli iz Otavica u Slavoniju kako bi zaradili za život. Tim događajem Vrpolje postaje mjestom rođenja ovog velikana, a nakon godinu dana od Ivanova rođenja obitelj Meštrović uputila se nazad u rodno mjesto u Dalmatinskoj zagori. Ivanovu nadarenost zamjetili su mnogi učeni ljudi još u njegovoj ranijoj dobi, međutim dječak nije imao uvjete za pohađati školu. Prve poticaje za izradu skulptura je dobio od svoga oca te je radio po uzoru na njegov zidarski, klesarski i tesarski rad. Meštrović je prvenstveno zapažen zbog svojih prvih radova vjerske tematike, a tako je postajao sve prepoznatljiviji u društvu. Kasnije uz mecenat Nikole Adžije odlazi na stručnu obuku u Split, a potom se odlazi školovati u Beč. Ondje se 1907. godine vjenčao s Ružom Klein. Nakon velikih uspjeha i priznanja u Europi, osvojio je i svjetsku scenu te se sa suprugom seli u SAD. Osim po vrhunskim kiparskim, likovnim i arhitektskim djelima, Meštrović je ostao poznat i kao autor više književnih djela. Život je skončao 16. siječnja 1962. u South Bendu.¹

Slika 1. Fotografija Ivana Meštrovića

---

¹ Kečkemet, Duško. Život Ivana Meštrovića: (1883. – 1962. – 2002) 1. svezak. Zagreb: Školska knjiga, 2009.

3. Povijest ustanove

Povijest Spomen galerije Ivana Meštrovića vezana je uz osnutak kulturno-umjetničkog društva i muzeja „Ivan Meštrović” 1957. godine, Ovo društvo osnovala je grupa vrpoljačkih intelektualaca koje je predvodio učitelj Josip Gol. Galerija je prvotno zamišljena kao spomen-dom u kojemu će se slaviti djelo najvećeg hrvatskog i svjetskog kipara 20. stoljeća. Društvo je odmah kontaktiralo kipara u SAD-u i uputilo ga u svoje namjere, te je Ivan Meštrović za buduću galeriju darovao odljev u gipsu, Majčina briga / Majka i dijete (Beč, 1904., gips). Društvo je nakon smrti velikog kipara nakratko prestalo s radom, a 1967. ponovno kreće s radom, ali pod novim nazivom Kulturno društvo „Ivan Meštrović”. Gradnja Galerije počela je u kolovozu 1969. godine i financirana je od strane tadašnje općine Slavonski brod uz potporna sredstva republičkog fonda za kulturu i Mjesne zajednice Vrpolje. Spomen galerija Ivana Meštrovića svečano je otvorena 3. lipnja 1972. godine. Na otvorenju su bila izložena 22 posuđena djela u gipsu te dva u bronci u vlasništvu Galerije. Do 1989. godine Spomen galerija odljeva sedamnaest djela, a jedno otkupljuje (stvaranje vlastitog fonda). Za to su bile potrebne dozvole Meštrovićevih nasljednika ujedno i nositelja autorskih prava (supruga Olga i kći Marija). Registracija Galerije kao ustanove u kulturi obavljena je 1996. godine.²

Slika 2. Spomen galerija Ivana Meštrovića

---

² Bilić Vardić, Suzana. Spomen – galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju. // Glasnik slavonskih muzeja XXX,7 (2019.), str. 137-140

4. Knjižnični fond

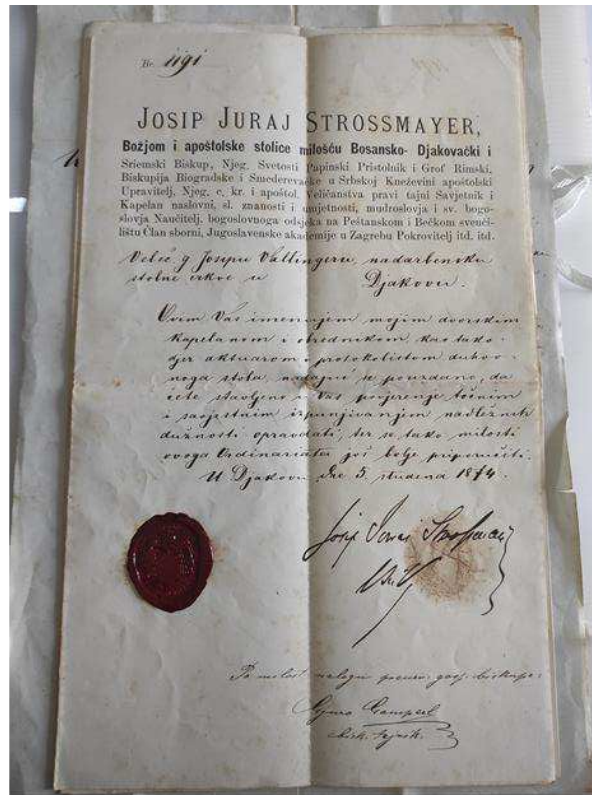
Skromni, ali značajni knjižnični fond Galerije nalazi se u sklopu ureda Suzane Bilić – Vardić trenutne voditeljice Spomen galerije. Riječ je o manjem broju publikacija, njih par stotina podijeljenih u nekoliko zbirki (Referentna zbirka, Meštrovićeve monografije i monografije o njemu, Zbirka kataloga, Etno zbirka i Zavičajna zbirka). U suradnji s voditeljicom i mentoricom na stručnoj praksi osmišljala sam raspored fonda po kategorijama, odnosno napravile smo manje zbirke te po pravilima i abecednom poretku smjestile ih u visokim policama njenog ureda koje se protežu dužinom bočnih zidova. Od osnutka Spomen galerije je stavljen naglasak na izložbu, a jednim dijelom je zanemarena druga građa i gradivo koje se godinama prikupljalo. Voditeljica je na vlastitu inicijativu prikupljene materijale i ovaj fond organizirala te omogućila javnosti korištenje istoga. Svaka jedinica se zapisuje u knjigu inventara, a trenutno još uvijek ne postoji digitalni katalog nego se popis građe radi u Excelu. Osim jedinica knjižne građe dostupna je audiovizualna građa te digitalizirane privatne darovane korespondencije. U pismohrani se čuvaju arhivski primjerci pisama od velikog povijesnog značaja koji su u vlasništvu župnog arhiva. To su pisma upućena Josipu Wallingeru nekadašnjem vrpoljačkom župniku. Među njima se nalazi šest pisama Josipa Jurja Strossmayera (Slika 3.).³ Jedna od najstarijih očuvanih publikacija u knjižnici svjedoči o idejama osnivanja muzeja u čast Ivanu Meštroviću dio je Zavičajne zbirke. U djelu Antuna Kneževića, vrpoljačkog seljaka javnog radnika pod nazivom „Divlji brak – zgone i nezgode hrvatskoga seljaka“ iz 1936. godine (Slika 4.) zabilježen je razgovor s Josipom Golom, začetnikom ideje o muzeju. Josip Gol bio je seoski učitelj te se zalagao za izgradnju sokolskog doma kojeg bi nazvali „Dom Ivana Meštrovića“.⁴ Već prethodno spomenuta Hrvatska čitaonica u Vrpolju je doprinjela knjižničnom fondu Galerije te je suradnja ovih dviju ustanova još i danas presudna za kulturni razvoj Vrpolja. Sama čitaonica ima status knjižnice s fondom od 7000 publikacija. Godine 1989. u izvještaju Centra za kulturu Vrpolje pronalazimo informaciju o međuovisnosti i suradnji ovih triju institucija: Spomen galerija Ivana Meštrovića, Hrvatska čitaonica i knjižnica te KUD „Ivan Meštrović“. Tako su korisnici knjižnog fonda bili nazočni na koncertima KUD-a i redoviti posjetitelji Galerije.⁵

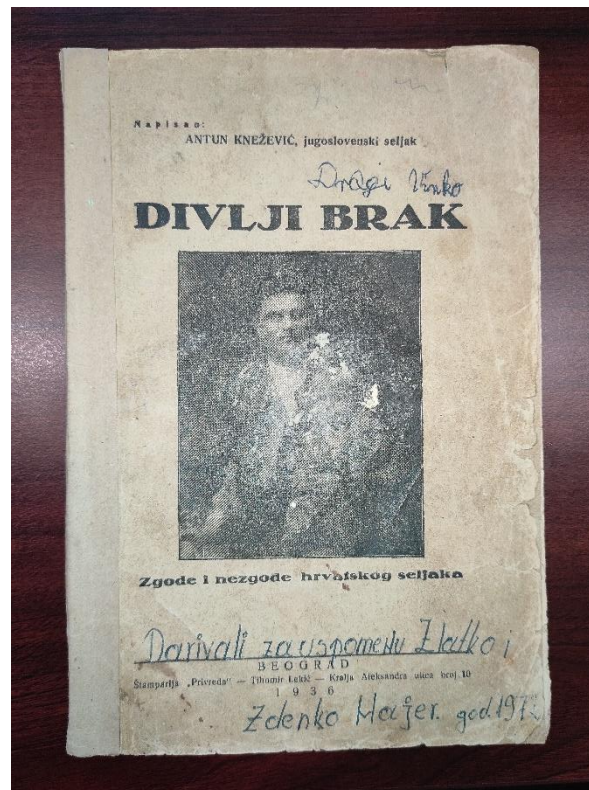
³ Đakovo i njegova okolica: Zbornik Muzeja Đakovštine/ glavni urednik Ivica Šestan. Đakovo : Biblioteka Muzeja Đakovštine, 1978.

⁴ Spomen galerija Ivana Meštrovića Vrpolje. URL: <https://sgimv.hr/> (2021-06-01)

⁵ Blažanović, Stjepan. Hrvatska čitaonica u Vrpolju : 1893-1993. Slavonski Brod: GRO Plamen, 1993.

Slika 3. Pismo Josipa Jurja Strossmayera

Slika 4. Primjerak knjige „Divlji brak” iz 1936. godine

5. Galerijski fond

U stalnom postavu Spomen galerije izloženo je 35 Meštrovićevih radova, skulptura i reljefa u gipsu i bronci. Dvanaest radova je na posudbi iz fonda Atelijera Meštrović i dva iz Gliptoteke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a u Vrpolju su od otvorenja Spomen galerije. Ustanova ima dvije zbirke: Zbirka radova Ivana Meštrovića i Likovna zbirka, a u nastajanju je Zbirka dječjeg stvaralaštva.⁶ Jedna od značajnijih osoba čijom zaslugom je fond Galerije porastao za nekoliko brončanih skulptura je kći Ivana Meštrovića gospođa Marija Meštrović. Ona je bila čest i drag gost u Galeriji. Meštrovićeve skulpture nalaze se i van Galerije pa je tako Marija dvije skulpture dozvolila odliti za tada novootvorenu osnovnu školu u Vrpolju koja nosi ime njenog oca. Riječ je o *Konjiču* i *Autoportretu* koji se još i danas nalaze u školi. U župnoj crkvi Rođenja sv. Ivana Krstitelja 1974. postavljena je Meštrovićeva skulptura *Sv. Ivan Krstitelj*.⁷ Spomen galerija je smještena s desne strane Župne crkve Rođenja Sv. Ivana Krstitelja.

Slika 5. Spomen galerija i župna crkva

⁶ Bilić Vardić, Suzana. Nav. dj., str. 138

⁷ Muzeologija 36., 1999./ glavni urednik Višnja Zgaga. Zagreb: MDC, 1999.

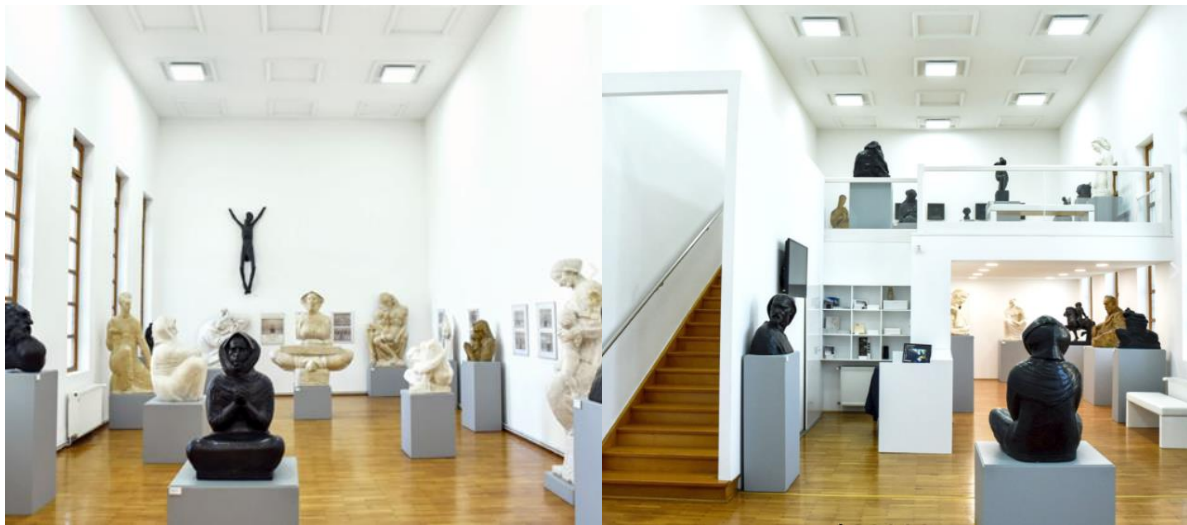
5.1. Zbirka radova Ivana Meštrovića i Likovna zbirka

Radovi u ovoj zbirci nastali su od 1905. Do 1946. godine. Riječ je o 24 originalne brončane skulpture i reljefa od gipsa. Osim izloženih Meštrovićevih djela ove zbirke posjetitelji mogu vidjeti još tri djela drugih autora iz iste zbirke.⁸ Djela su izložena u prostoru Galerije koji je prikazan na fotografiji ispod teksta te u vanjskom prostoru i crkvi. Za ovaj postav je izrađen mali katalog koji posjetitelji dobiju na odlasku iz galerije ili prilikom dolaska za bolje snalaženje, ako samostalno žele razgledavati. Svaki izloženi primjerak je označen legendom na kojoj je naznačen naziv djela, godina, mjesto i materijal od kojeg je skulptura npr.(AUTOPORTRET, Zagreb, 1930. bronca). Legenda se nalazi na postolju, a kada je riječ o postoljima za skulpture, oni nisu prilagođeni svakom uzrastu jer bi se neke skulpture trebale gledati od dolje, odnosno biti višlje postavljene. Unatoč manjim nepravilnostima i nedostacima prostora posjetiteljima se taj dio nadomješta dobrim vodstvom i kustosom koji do detalja iznosi činjenice i zanimljivosti o pojedinim djelima, osobama, događajima i mjestima. Također se do sada mnogim renovacijama i restauracijom vidno poboljšao ambijent prostora te kvaliteta izložbe. U Likovnoj zbirci su djela Meštrovićevih prijatelja, suradnika i zavičajnih umjetnika odnosno osnivača Kulturnog društva „Ivan Meštrović”. Ovo su neki od kipara i slikara čija djela su dio ove zbirke: Tomislav Krizman, Ivan Mirković, Andrija Krstulović, Vanja Radauš, Ivo Kerdić, Arpad Franjo Mesaroš, Predrag Goll i drugi. Zbirka sadrži dvadeset i pet djela (slike, crteže, grafike, medalje i skulpture).

---

⁸ Spomen galerija Ivana Meštrovića Vrpolje. URL: <https://sgimv.hr/> (2021-06-01)

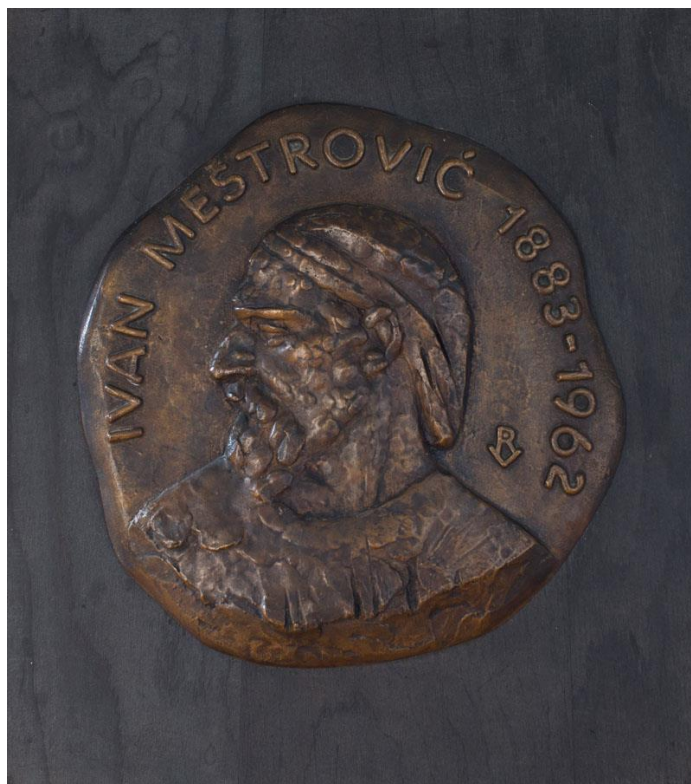

Slika 6. Unutrašnjost Galerije

Slika 7. Frane Kršinić, *Ivan Meštrović kleše*

Slika 8. Radauš medalja aver

Slika 9. Radauš medalja revers

6. Meštrovićeve skulpture u stalnom postavu

Ispod ovog teksta su prikazana izložena djela koja su stalni postav u galeriji, svako djelo je klasificirano po godini pristizanja u galeriju i načinu odljevanja, odnosno radi li se o gipsu ili bronci. Kao što je prethodno navedeno u radu skulpture se nalaze na postoljima na kojima se nalaze legende s nazivom i ostalim informacijama o djelu. Ranija djela velikog kipara su oblikovana u duhu secesije, a motivi tog ciklusa nastaju oživljavanjem nacionalnog mita kao i iz ljubavi prema domovini. Pred 1914. godinu umjetnik napušta epsku stilizaciju te sve više izražava emotivna stanja čemu mogu posvjedočiti reljefi biblijske tematike. U razdoblju od 1920. do 1930.-ih stvara klasična djela mramornih ženskih aktova te je napravio velik broj javnih spomenika. U njegovim portretima postiže psihologizaciju fizionomije, a svoj kiparski talent iznosi u dramskoj ekspresiji ljudskog tijela.⁹ Kroz njegova djela se prožimaju motivi majke, a isklesao je skulpture koje prikazuju njegovu obitelj.

Slika10. *Evangelist Luka*

---

⁹ Hrvatska enciklopedija. URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40326> (2021-09-02)

Slika 11. *Olga doji* Tvrka

Slika 12. Kip koji prikazuje Meštrovićevu majku u molitvi

Slika 13. *Autoportret*

Slika 14. Skulpture

7 . Investicije, oprema i zaštita muzejske građe

Spomen galerija sagrađena je 1969. godine, a projektirao ju je zagrebački arhitekt Rudolf Varga. Projekt nije predvidio prostor za izložbe i programe, ali je izgrađen dodatak na manjem dijelu unutrašnjosti za postav Etnografske zbirke. Taj postav nikada nije ostvaren međutim uvjetovao je interijer rustikalnog stila. Ministarstvo culture Republike Hrvatske je financiralo obnovu interijera i krovišta, a ustanova je dobila mali depo. Od dodatne opreme su kupljeni sanduci za pohranu dokumentacije i građe te arhivski ormari. U Galeriji se 2012. Godine obilježila četrdeseta godišnjica djelovanja pa je se za tu prigodu tiskao katalog *Mapa litografija Ivana Meštrovića* i deplijan – *Vodič kroz postav*. Godine 2013. su djela iz galerijskog fonda prvi puta restaurirana. Od 2014. do 2017. godine konzervatorsko – restauratorski radovi izvođeni sun a 14 Meštrovićevih djela u stalnom postavu. Budući da su se pojedine skulpture restaurirale u prostoru Galerije, neki od posjetitelja su prisustvovali tom činu, a restauratorski postupak je kroz edukativnu radionicu predstavljen učenicima Osnovne škole „Ivan Meštrović” u Vrpolju.¹⁰ Prikaz izloženih djela prije i nakon restauracije možete vidjeti na slijedećim fotografijama (Slika 15. i slika 16.)

---

¹⁰ Bilić Vardić, Suzana. Nav. dj., str. 138

Slika 15. Djela prije restauracije

Slika 16. Djela nakon restauracije

8. Usluge i programi Spomen galerije Ivana Meštrovića

Galerija je za posjetitelje otvorena svakim radnim danom od 8 do 16 sati, a subotom od 10 do 14 sati. Uz posjet Galeriji omogućen je posjet crkvi Rođenja sv. Ivana Krstitelja u kojoj je Meštrović kršten u kojoj su izložena njegova tri rada (*Ivan Krstitelj*, *Duh Sveti*, *Eshatološki Jaganjac i Raspelo*). Za pregled više informacija korisnicima je dostupna mrežna stranica Spomen galerije. Manifestacija Noć muzeja u Galeriji se održava od 2014. godine, a u provedbu manifestacije su uključene udruge iz Vrpolja i Brodsko – posavske županije. U pandemijskoj 2021. godini Noć muzeja se održala u virtualnom okruženju, a učenici Osnovne škole su mogli sudjelovati u digitalnoj igri nazvanoj “Istražujem i učim”. Ustanova je od 2016. godine sudionik manifestacije Dani europske baštine te na taj način razvija senzibilitet za očuvanje kulturne baštine. Najveća pozornost pridodaje se suradnji s Vrpoljačkim osnovnoškolcima i njihovim učiteljima, a dječje stvaralaštvo se potiče likovnim i edukativnim radionicama te sudjelovanjem u raznim programima. Ustanova suradnjom s odgojno-obrazovnim ustanovama i turističkim agencijama nastoji približiti značaj njihove ne tako velike, ali vrlo značajne zbirke.¹¹

NOĆ MUZEJA '17

Petak, 27. siječnja 2017.

SPOMEN GALERIJA IVANA MEŠTROVIĆA VRPOLJE
TRG DR. FRANJE TUĐMANA 12 - VRPOLJE

1957.-1972.-2017.

60 godina osnivanja KUD-a i muzeja „Ivan Meštrović“

45 godina rada Spomen galerije Ivana Meštrovića

Pokrovitelji:
Brodsko-posavska županija
Općina Vrpolje

Medijski pokrovitelj:
Posavska Hrvatska

Suradnici u programu:
KUD „Ivan Meštrović“ Vrpolje, KUD „Ravnica“ Stari Perkovci,
KUD „Ivan Goran Kovačić“ Beravci, OŠ „Ivan Meštrović“
Vrpolje, DVD Vrpolje, Foto Knešević Vrpolje

S RADOŠĆU VAS OČEKUJEMO! ULAZ BESPLATAN

PROGRAM

18 - 23 sata
Izložba
STALNI POSTAV DJELA IVANA MEŠTROVIĆA

18 - 22 sata
Razgledanje
DJELA IVANA MEŠTROVIĆA
U CRKVI NJEGOVA KRŠTENJA
Crkva Rođenja sv. Ivana Krstitelja Vrpolje

18 - 19 sati
Likovna radionica
SPOMEN GALERIJA IVANA MEŠTROVIĆA
Učenici OŠ „Ivan Meštrović“ Vrpolje

19 - 19,30 sati
Glazbeni program
ČUVAMO NAŠU TRADICIJU
Dječja folklorna skupina KUD-a „Ivan Meštrović“
Vrpolje

20 - 20,30 sati
Prezentacija
DJELA IVANA MEŠTROVIĆA
POSVEĆENA GLAZBI

20,30 - 21,30 sati
Tradicijski program: slavonsko žijalo
SLAVONIJO, ZEMLJO MILA
KUD „Ravnica“ Stari Perkovci

21,30 - 22 sata
Pučki igrokaz
BABINE
Autorica: Marija Kladić
KUD „Ivan Goran Kovačić“ Beravci

Slika 19. Promidžbeni listić za Noć muzeja 2017. godine

¹¹ Bilić Vardić, Suzana. Nav. dj., str. 138

9. Zaključak

Hrvatska i selo Vrpolje su u čast najvećem hrvatskom kiparu 20. stoljeća izgradili muzeje i galerije te na taj način kao i ostatak svijeta afirmirali zahvalnost za ono što je Ivan Meštrović ostavio iza sebe. Neizbježna je činjenica da rođenje ovog velikana u malom slavonskom selu pridodaje na kulturnom značaju cijele Hrvatske, što je posebno utjecalo na razvoj mjesta Vrpolja. Bez pojedinih intelektualaca koji su pokrenuli ideju o izgradnji muzeja priča o Meštroviću i Spomen galeriji ne bi zaživjela niti bez njihovog nesebičnog zalaganja opstala sve do danas. Za ovih godina djelovanja umjetničkog društva koje od početka inzistira na prikupljanju materijalnog dobra i posjedovanju radova našeg umjetnika i drugih koji su Meštrovića pratili u njegovom djelovanju te sami djelovali i stvarali prikupljeno je, obrađeno i sačuvano na desetke Meštovićevih radova, radova u čast njemu, literarnih djela, spisa i prepiski koja svjedoče o povijesnim događajima i životima značajnih osoba. Kao što je navedeno prethodno u radu, mnogi su nedostaci i izazovi u samom izložbenom prostoru i načinu na koji se čuvaju neki primjerci arhivskog gradiva, štoviše mnogo toga je improvizirano i prilagođeno postojećem prostoru. Zato se nastoji što bolje postupati s trenutnim resursima, a priča o Meštroviću, simbiozi Spomen galerije, crkve i Hrvatske čitaonice dobiva nastavak odnosno novu ustanovu koja se trenutno gradi susjedno crkvi i galeriji, a riječ je o zavičajnom muzeju. Posjetitelji u nekom budućem skorijem vremenu neće imati priliku posjetiti samo ovaj "savršeni trokut" nego trokut sada postaje četverokut. Radom Galerije, očuvanjem postava i provođenjem raznih programa radi se na podizanju lokane svijesti o kulturnoj baštini. Ciljana skupina korisnika u galeriji jesu upravo djeca na koje se djelatnici trude prenijeti prvenstveno ljubav prema očuvanju tradicije pa tek onda znanja i vještine kojima će isto u budućnosti postići i to prenositi na buduće naraštaje. Dakle, nama i budućim generacijama ostaje njegovati sve ono što se nalazi u riznici kulturnih ustanova te pokušati kroz obrazovni sustav podići svijest mladih o povijesti, razvoju i očuvanju culture. U galerijskoj knjižnici i arhivu je građa koja će svjedočiti o utjecajnim ljudima i povijesnim događajima, a zalaganjem mještana, zajedničkim trudom te suradnjom s drugim institucijama doprinjet će se nastavku uspješnog djelovanja Spomen galerije i priče o svestranom umjetniku. Okrećući se budućnosti, novim idejama i suradnjama ovaj prostor će zasigurno zablistati u svom najvećem sjaju, a kako bi se to obistinilo, poradimo na tome.

Literatura

1. Bilić Vardić, Suzana. Spomen – galerija Ivana Meštrovića u Vrpolju. // Glasnik slavonskih muzeja XXX,7 (2019.), str. 137-140.
2. Blažanović, Stjepan. Hrvatska čitaonica u Vrpolju : 1893-1993. Slavonski Brod: GRO Plamen, 1993.
3. Đakovo i njegova okolica: Zbornik Muzeja Đakovštine/ glavni urednik Ivica Šestan. Đakovo : Biblioteka Muzeja Đakovštine, 1978.
4. Hrvatska enciklopedija. URL: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=40326> (2021-09-02)
5. Kečkemet, Duško. Život Ivana Meštrovića: (1883. – 1962. – 2002) 1. svezak. Zagreb: Školska knjiga, 2009.
6. Kečkemet, Duško. Život Ivana Meštrovića: (1883. – 1962. – 2002) 2. svezak. Zagreb: Školska knjiga, 2009.
7. Knežević, Antun. Divlji brak: Zgode i nezgode hrvatskog seljaka. Beograd: Privreda, 1936.
8. Maković, Zvonko. Meštrović. Čakovec: Zrinski, 1984.
9. Muzeologija 36.,1999./ glavni urednik Višnja Zgaga. Zagreb: MDC, 1999.
10. Spomen galerija Ivana Meštrovića Vrpolje/ urednik Marko Ančić. Slavonski Brod: SIZ-ica za kulturu i Spomen galerija Ivana Meštrovića,
11. Spomen galerija Ivana Meštrovića Vrpolje. URL: <https://sgimv.hr/> (2021-06-01)